

Egy Irán elleni katonai akció lehetséges forgatókönyvei

A második Trump-adminisztráció Közel-Kelet-politikájának egyik pillére a maximális nyomásgyakorlás stratégiájának újbóli bevezetése Iránnal szemben, aminek elsődleges céljai a katonai nukleáris program és az interkontinentális ballisztikus rakétaképességek megszüntetése, valamint a regionális proxy-hálózatok felszámolása. Egy rövid, tiszta, döntő katonai beavatkozás lehetőségei és esélyei korlátozottak – ehelyett a beavatkozási formák széles spektrumával és az eskaláció különböző szintjeivel számolhatunk. Még egy „korlátozott” akció is jelentős regionális, gazdasági és stratégiai következményekkel járna, amelyek felett az ellenőrzés és irányítás megőrzése meghaladja az amerikai (és szövetséges) képességeket.

1) Újabb korlátozott légitámadások nukleáris létesítmények ellen

Elképzelés: Rövid, korlátozott támadások urándúsító-üzemek (Fordow-típusú létesítmények), centrifugagyártó-létesítmények, az iráni légvédelem vagy támadó rakétaképességek ellen.

A reális cél: Az urándúsítási kapacitás csökkentése rezsimváltás nélkül. A hiteles visszatartó erő demonstrálása és megerősítése újabb tárgyalások kikényszerítése érdekében.

Lehetséges következmények: Irán rakétákkal, drónokkal vagy proxy erővel válaszol, megtámadja az Egyesült Államok regionális bázisait vagy izraeli célpontokat; tengeri rajtaütések a Perzsa-öbölben; nukleáris biztonsági és szennyeződési kockázatok, ha érzékeny létesítményeket ér csapás; a nukleáris program degradációja lehetséges, de az újjáépítés és a politikai felgyorsulás is.

2) Hosszú távú vagy folyamatos támadássorozat

Elképzelés: Kezdeti intenzív légi- és rakétacsapások, majd hetek/hónapok során szakaszos műveletek.

A reális cél: tartós / stratégiai hatás elérése, amire egyetlen támadás nem képes.

Lehetséges következmények: Az eskalációs lépcső kezelése nehezebbé válik; nagyobb a valószínűsége az Egyesült Államok és Irán közvetlen konfrontációjának; szélesebb körű regionális áttérjedés (Irak, Szíria, Libanon); hosszabb ideig tartó olajár-ingadozás és kockázati prémiumok.

3) Haditengerészeti műveletek és gazdasági nyomás fokozása

Elképzelés: Az iráni kőolaj-kereskedelem blokádjá, a szállítmányok lefoglalása; erős másodlagos szankciók bevezetése; a hajózási útvonalak védelme az iráni akciókkal szemben.

A reális cél: iráni engedmények kikényszerítése tárgyalások során.

Lehetséges következmények: Kereskedelmi hajók lefoglalása vagy zaklatása Irán részéről; biztosítási és fuvar költségek emelkedése; megnövekedett kockázat a Hormuzi-szoros környékén (a szoros teljes lezárása nem valószínű, de a zavarok kockázata reális és gazdaságilag költséges).

4) Szürke zónás konfliktus (kiber, különleges műveleti erők, proxik)

Elképzelés: Átfogó kibertámadások, szabotázs, célzott gyilkosságok, proxy-műveletek a térségben.

A reális cél: Mérsékelt és fokozatos eskalációt tesz lehetővé.

Lehetséges következmények: Fokozatos, de tartós instabilitás, az atrocitások regionális kiterjedése.

5) Irán–Izrael eskaláció az Egyesült Államok beavatkozásával

Elképzelés: Az Izrael–Irán közvetlen konfliktus kiterjedése; az Egyesült Államok növeli a katonai jelenlétét, beavatkozik az eszközei védelme vagy a visszatartó erő helyreállítása érdekében.

A reális cél: stratégiai károkozás az iráni engedmények kikényszerítése érdekében.

Lehetséges következmények: Nagyobb katonai és civil károkozás; magasabb kockázat az Egyesült Államok erői számára; energiapiaci sokk és proxy mobilizáció, az atrocitások regionális kiterjedése.

2026. február 16.